

Jaarverslag van de kringen over 2022

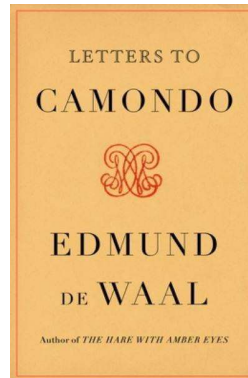
Gelukkig hebben we dit jaar de draad weer helemaal kunnen oppakken en hebben de kringen weer vele bijeenkomsten gehouden:

Engelse leeskring I

In 2022 konden we weer 'live' bij elkaar komen.

We hebben weer 5 boeken gelezen:

- Letters to Camondo van Edmund de Waal
- The beautiful visit van Elisabeth Jane Howard
- Normal people van Sally Rooney
- Cold enough for snow van Jessica Au
- Some tame gazelle van Barbara Pym

Voordat we aan ons laatste boek konden beginnen overleed tot ons grote verdriet een van de leesclubleden van het eerste uur (1993). We missen haar bijdrage aan de discussie.

We zijn nu nog maar met 7 leden, waarvan er een naar Amsterdam is verhuisd en voor wie de afstand wel bezwaarlijk is. We hebben dus dringend aanvulling nodig!

Arda

De Wandelkring DE PADEN OP..

2022 was niet een van onze beste jaren. Door diverse omstandigheden was de opkomst niet altijd groot.

In januari wandelden Lidy, Gerda en Joke in Hummelo.

In februari wandelde ik met Gerda en Joke in Voorst in het bos.

De dag na een harde storm met veel schade aan bomen. Niet zo verstandig dus, dat werd ons ook onderweg ingepeperd. Maar we hebben het overleefd en genoten.

In maart hebben Elsbeth, Nienke en Gerda rond Hackfort gelopen en Nel schoof aan bij de koffie.

De geplande wandeling bij de Onderlaatse Laak in april ging niet door wegens gebrek aan belangstelling.

In mei is de wandeling niet doorgegaan door vakantie van mij als kringcoördinator. De geplande wandeling bij de Onderlaatse Laak in juni ging niet door wegens de hitte en gebrek aan belangstelling.

Maar naast bijeenkomsten waar niet zo veel mensen aan deelnamen, heeft onze kring op 7 juli de wegens Corona al 2 keer uitgestelde succesvolle avond in Museum Staal in Almen georganiseerd. Onder grote belangstelling hield Jolande Withuis een voordracht over Jeanne Bieruma-Oosting en de werken van haar die in het museum hingen. Iedereen was opgetogen en tevreden.

O.a. door de matige belangstelling voor de maandelijkse wandelingen heb ik besloten mijn coördinatorschap neer te leggen. Tot op heden is er nog geen nieuwe coördinator; in overleg met het afdelingsbestuur zullen in 2023 de wandelingen centraal georganiseerd en gepland worden waarbij alle belangstellende afdelingsleden welkom zijn.

Met een grote groep hebben we in juli vanuit ons huis langs de Berkel gewandeld en daarna op ons terras voorlopig afscheid genomen van de wandelkring. Alle kringleden waren aanwezig.

Wat al in de loop van het jaar duidelijk werd is dat we met zijn allen steeds ouder worden en kwaaltjes krijgen. Zaterdag is ook voor veel oma's een onhandige dag omdat juist dan vaak activiteiten met kinderen en kleinkinderen plaatsvinden.

Tot onze verbijstering kregen we geheel onverwacht een rouwkaart van één van onze leden. Ze was al heel lang enthousiast lid van de wandelkring. Op 8 september zijn we met een aantal kringleden naar de uitvaart geweest.

Hetty

Middagkring

We hebben een ledental van 13 dames, maar er zijn 2 dames die niet meer deelnemen aan activiteiten wegens gezondheidsproblemen, maar zij willen uit interesse nog wel graag op de hoogte gehouden worden.

In totaal hebben we 6 bijeenkomsten gehad:

- Januari: Bezoek aan Museum Zutphen
- Maart: Bespreking boekje "Hersenen willen lezen" van Erik Scherder
- Mei: Bezoek aan theetuin kasteel Hackfort en wandeling door park
- Augustus: Bezoek aan theetuin "de Veldwijk" van Liesbeth Tonckens
- September: Bezoek aan Villa Mondriaan met rondleiding door museum en door Winterswijk
- November: Algemene middag in Kamertheater Almen voor de lezing door Manja Bedner over "De Heks van Almen". Deze bijeenkomst was georganiseerd voor alle leden van de afdeling.

Petra

Engelse leeskring II

Ondanks de meerjarige corona en heftige ziektes in onze kring gedurende 2022, is onze 'spirit' niet gebroken! We hebben gemerkt dat kleine attenties, lieve kaartjes, enthousiaste reacties en 'er voor elkaar zijn' onze leeskring nog meer heeft gegeven dan alleen plezier tijdens de bijeenkomsten. Met z'n tien hebben we bij elke bijeenkomst een bredere en diepgaandere kijk op de gekozen boeken gekregen. Daarnaast was er ruimte voor veel lekkers en veel eigen verhalen.

We hebben ons bij de keuze voor onze boeken laten leiden door nieuwe criteria die we vorig jaar hebben opgesteld. De 'grote literaire prijzen' zijn niet meer bepalend voor onze keuze. We hebben afwisselend moderne titels en klassiekers besproken. Hieronder vind je een verslag van wat we gelezen hebben. We hopen dat de inhoud ervan van meerwaarde is voor de afdeling.

27 januari: Miss Garnet's Angel door Salley Vickers. Ina schrijft het volgende over het boek:

Henriette heeft ons een inkijkje gegeven in het hedendaagse Venetië door de ogen van de gepensioneerde lerares Miss Garnet. De prachtige beschrijving van de kunsthistorische toppers van Venetië en de rol die ze spelen in het leven van Miss Garnet, waren verrassend. De sfeer binnen het verhaal en de mystieke ervaringen van de hoofdfiguren gaven het boek iets magisch. We vonden het een aanrader!

10 maart: Diary of a Young Naturalist door Dara McAnulty.

Ina gaf aan onder de indruk te zijn van wat een 15-jarige autistische jongen op het gebied van literatuur kon bereiken. Hij heeft in dagboekvorm een jaar van zijn ontwikkeling binnen zijn stoornis inlevend weten te beschrijven. Wat hem hielp was houvast te vinden in literaire werken van o.a. Seamus Heaney en Oscar Wilde. Echter, zijn grootste steun was de prachtige Noord-Ierse natuur om hem heen. Het wakkerde zijn zorg voor het milieu aan. Via de steun van zijn ouders wist hij zijn stem in de media en de politiek te laten horen. Een ontroerend boek.

21 april: The Canterville Ghost door Oscar Wilde. Ina schrijft het volgende over het boek:

De link naar Oscar Wilde was verbonden aan het boek dat we in maart hadden besproken. Jorien en Ina hadden het voorbereid en Ina heeft de bespreking geleid. We waren onder de indruk van zijn prachtige taalvondsten en zijn humor. Een gotisch spookverhaal ontwikkelde zich tot een parodie op hoe Amerikanen en Engelsen elkaar in zijn tijd becommentarieerden. Uiteindelijk won de onschuldige liefde van een meisje het van het kwaad. Een dun boekje dat erg vermakelijk is.

2 juni: Alias Grace door Margaret Atwood. Lies schrijft het volgende over het boek:

Vorig jaar ontdekten we Margaret Atwood's knappe schrijfstijl. Lies was ingenomen met de serie 'Alias Grace' en we hebben het boek vervolgens gelezen. Lies schrijft dat Margaret Atwoods Alias Grace beschouwd wordt als één van haar beste boeken. De basis is een historische gebeurtenis, het proces van een jonge vrouw, die verdacht wordt van de moord op haar baas en zijn minnares.

Veel aspecten worden beschreven, emigratie naar Canada in de 19 e eeuw, het werken als dienstmeisje, vriendschap en verlies, gevangenschap. Dit alles zijn de elementen van een boeiend verhaal.

7 juli: I am an Island door Tamsin Calidas. Jacqueline schrijft het volgende over het boek:

Dit boek stond op onze groslijst van vorig jaar maar later twijfelden we of we het wel zouden lezen. We waren allemaal benieuwd naar het boek omdat het door recensenten in de pers met superlatieven was overladen. 'Een schitterende memoir', 'een magnifiek boek over eenzaamheid, veerkracht en zelfontdekking'.

Het boek beschrijft een periode van ruim 15 jaar in het leven van Tamsin Calidas, een dertiger, die in de Londense wijk Notting Hill woont. Samen met haar man besluit ze hun leven in de stad te verruilen voor een bestaan op een klein Schots eiland in de Hebriden, waar ze schapen willen gaan fokken. Landelijk, rustig en idyllisch. Maar wanneer de eerste betovering is verbroken, blijkt het allerminst idyllisch. De gesloten eilandbewoners negeren de stedelingen en reageren soms vijandig. Het kind waarnaar ze verlangden komt niet, het weer is onstuimig en het werk zwaar. Hun huwelijk loopt op de klippen en Tamsin blijft alleen achter op haar croft. Armoede, eenzaamheid, het verlies van een vriendin en ziekte stellen haar op de proef. Alleen de natuur en het landschap bieden nog troost en brengen uiteindelijk ook de verlossing.

Wij waren gemengd enthousiast. De beschrijving van de prachtige, ruige Schotse natuur kon ons wel bekoren, maar we hadden minder sympathie voor de hoofdfiguur. Over de eilandbewoners komt de lezer weinig te weten, enkel dat ze allemaal onsympathiek zijn. Omdat de ik-persoon nauwelijks buiten zichzelf treedt blijft het hele verhaal nogal eenzijdig. Er is weinig dialoog weergegeven, we lezen vooral haar belevingen en gedachten.

Sommigen van ons meenden dat Tamsin veel van de ellende over zichzelf had afgeroepen, door haar afstandelijke houding tegen de oorspronkelijke eilandbewoners.

Anderen meenden dat het verhaal te veel drama bevatte, waardoor de lezer er gelaten en cynisch op reageerde, in de zin van 'Oh, dat kan er ook nog wel bij.'

Minke vatte het goed samen: het boek is geschreven als een filmscript, waarin drie fasen worden doorlopen: een hoopvol begin, gevolgd door veel verlies en ellende en tenslotte de apotheose, waaruit de heldin als herboren naar boven komt. Een verhaal voor een Hollywood-film, die er ongetwijfeld gaat komen.

1 september: Sacred Hearts (2009) by Sarah Dunant. Jorien schrijft het volgende over het boek:

Ferrara, Italië, 1570. De 16 jarige Serafina doet -gedwongen door haar familie- intrede in het klooster van Santa Catharina. Verlieft op haar muziekleraar, beweegt zij hemel en aarde om te ontsnappen. Zuster Zuana, beheerder van de huisapotheek, neemt haar onder haar hoede en tussen hen ontstaat een bijzondere relatie waarin vertrouwen en verraad elkaar afwisselen. Buiten de muren van het klooster komt intussen de Contrareformatie goed op stoom en alle zekerheden en privileges van de kloosterorde komen op losse schroeven te staan. Het leidt tot (interne) machtsstrijd en politieke intriges. **Sacred Hearts** gaat over passie, macht, liefde, vriendschap en wilskracht. Thema's door Dunant zo overtuigend en beeldend beschreven dat het niet moeilijk is om de link met onze tijd te zien, terwijl je je tegelijkertijd waant in de Italiaanse renaissance.

13 oktober: Daisy Miller door Henry James. Ineke schrijft het volgende over het boek:

Daisy Miller werd geschreven door Henry James (1843-1916). Hij was één van de grootste schrijvers in de Amerikaanse literatuur en was zeer productief (novels, short story's, non-fiction, biographies, reisboeken, literaire memoirs). Hij leefde een groot deel van zijn leven in Europa, in Engeland. Zijn stijl wordt "modernism" genoemd. Belangrijk thema in zijn werk was de overgang van de Victoriaanse periode naar de moderne tijd. Hij wordt in de trans-Atlantische literatuur geplaatst door de beschrijving van tegenovergestelde karakters in de verschillende werelden. Het oude Europa: tegelijkertijd artistiek, corrupt en fascinerend. En de nieuwe Wereld, de Verenigde Staten, waar de mensen vaak ruw, open en assertief zijn. James beschrijft het botsen van karakters, de "psychologisch clash" en de culturele effecten daarvan in beide werelden.

Daisy Miller is verrukt van het Europa dat zij met haar moeder en broertje bezoekt; ze wil graag met de high society kennis maken. In Zwitserland in Ivey en later in Rome ontmoet ze Frederick Winterbourne. Hij is ontdaan door haar houding en erg onder de indruk van haar schoonheid, maar hij ontdekt dat ze niets meer is dan "a young flirt". Zij tart de morele waarden van de Italiaanse society en maakt zichzelf door haar gedrag sociaal onacceptabel, it became a growing scandal.

Wij vonden het moeilijk voor te stellen in deze tijd wat er "scandal" zou zijn in haar gedrag, maar worden ook nu nog steeds geconfronteerd met vrouwen die in andere culturen heel anders beoordeeld en behandeld worden. Psychologische diepgang in de ontwikkeling van "the main characters" zagen we maar beperkt.

1 december: Individual Delights

In eerste instantie leek het dat we allen aanwezig konden zijn. Door ziekte en vakanties bleek dit niet het geval. Daarom hebben we de 'Delights' gespreid over twee bijeenkomsten.

Jorien beschrijft 1 december:

Een warm welkom viel ons ten deel bij Ineke; een mooi gedekte tafel, het (nieuwe) huis al een beetje in Kerstsfeer. Onze laatste bijeenkomst van het jaar heet al jaren *Individual Delights*; we kiezen een verhaal, gedicht, muziekstuk of wat dan ook dat we graag delen. Omdat we er niet allemaal bij konden zijn op de 1^e december, doen we het nog eens dunnetjes over begin Januari 2023.

Op het menu stonden letterlijk de gerechten die we meenamen, van een verwarmende pastinaaksoep tot een taartje met lemon curd. En onderwijl luisterden we naar het lied *Song of Survival* van het vrouwenkoor Malle Babbe. Uitgekozen door Lies en behorend bij het boek van Helen Colijn over haar ervaringen in WO II in een Japans interneringskamp, waar de vrouwen hun stem als instrument gebruikten.

<https://vrouwenkoormallebabbe.wordpress.com/song-of-survival/>

Geïnspireerd door de nieuwe film over het leven van Emily Brontë, las Ina twee gedichten voor van haar: *How still, how happy* en *The Blue Bell* (over winter en voorjaar).

<https://www.poemhunter.com/poem/how-still-how-happy/><https://etc.usf.edu/lit2go/75/poems-of-emily-bronte/5126/the-bluebell/>

In *Wankel Koninkrijk* schetst oud-correspondent Tim de Wit de grote en soms bizarre veranderingen die het VK doormaakt. Ineke vertelde over de vervreemding die zij voelde tijdens haar bezoek aan het VK ten tijde van het overlijden van The Queen.

<https://libris.nl/singeluitgeverijen/boek?authortitle=tim-de-wit/wankel-koninkrijk--9789029544252>

Brian Bilston, de keuze van Jorien, schrijft elke dag op Twitter 'light poetry', maar zijn onderwerpen, scherpe observaties en pen zijn allesbehalve 'light'. Over de teloorgang van de bibliotheek *There's a Supermarket Where Once the Library Stood* en de noodzaak om ook een gedicht in de vorm van een kerstboom geschreven, elke dag water te geven: *Needles*. <https://brianbilston.com>

Hieronder vind je de planning voor 2023.

2023	boek	schrijver	voorbereiding	locatie
05-01 om 10.30- 13.00	Individual Delights Light, deel 2, New year's lunch			
2-03 10.30	The Midnight Library	Matt Haig		
11-05 10.30	Wuthering Heights	Emily Brontë		
15-06 10.30	Once there were Wolves	Charlotte McConaghy		
25-08	The Nightwatchman	Louise Ehrlich		
05-10	The Living Mountain	Nan Shepherd		
02-11				
07-12				

Ina, coördinator leeskring Engels II

Gastronomische kring

DE SMULPAPEN

Na ruim drie jaar hebben de leden van de gastronomische kring besloten deze op te heffen. Men is gestart met vijf leden en op het hoogtepunt waren er zeven. Doordat er verschillende wensen waren waarvan het niet lukte om die op één lijn te krijgen heeft men besloten de gastronomische kring op te heffen.

Wat wel doorgaat is het jaarlijkse wild eten voor alle VVAO leden begin november.

Hetty

Wereldkring

Dit jaar heeft de Wereldkring verder vorm gegeven aan het grote thema "Afrika". De keuze van onderwerpen wordt altijd bepaald door onze persoonlijke voorkeur en dat wat haalbaar is. We zorgen altijd voor een gevarieerd programma. Eind van 2022 waren we met 13 leden. We zien elkaar ongeveer 5 à 6 keer per jaar. Onze bijeenkomst in februari was rondom het zeer aan te bevelen boek van Jennifer Nansubuga Makumbi, "de eerste vrouw". Een veelheid van thema's, lagen, schoonheid, positie van de vrouw en andere onderwerpen die je tegenkomt. Een heel rijk boek.

Onderstaand gedicht werd voorgedragen tijdens onze Afrikaanse maaltijd met muziek en poëzie in maart. Ieder draagt dan op elk gebied iets bij. We hebben de traditie zo'n soort bijeenkomst elk jaar een keer te doen aansluitend bij het thema van dat jaar. Behalve samen te eten wat ieder bereid heeft met de uitleg van het gerecht, luisteren we naar muziek uit dat deel van Afrika en horen we gedichten en korte verhalen.

10 december 2006

Toen ik geboren werd, ik zwart
Toen ik opgroeide, ik zwart
Als ik in de zon ga, ik zwart
Als ik bang ben, ik zwart
Wanneer ik ziek ben, ik zwart
Wanneer ik sterven zal, ik nog zwart
En jij blanke
Toen je geboren werd, jij paars
Ten je opgroeide, jij wit
Als je in de zon gaat, jij rood
Als je het koud hebt, jij blauw
Als je bang bent, jij geel
Wanneer je ziek bent, jij groen
Wanneer je zult sterven, Jij grijs
En jij noemt mij kleurling?

Geschreven door een anoniem Afrikaans kind gepubliceerd door de Verenigde Naties.
Uit "LICHT", het museum van de poëzie. 125 dichters uit meer dan 50 landen. (Bekking & Blitz)

In mei hebben we georganiseerd dat we samen de film "the white cube" konden bekijken bij Luxor, het filmhuis in Zutphen. De filmmaker wil heel kort gezegd de plaatselijke economie in Congo laten profiteren van de kunst die er gemaakt en uitgevoerd wordt.

Met deze kritische handelwijze komt hij de heersende klasse tegen. Indrukwekkend en prachtig neergezet. <https://www.idfa.nl/nl/film/b26dacb7-40e5-48e1-ad6a-e966509ca837/white-cube>

Na de zomerstop hebben we in september geluisterd naar de invloed van de Afrikaanse muziek op de "westerse" en dat gaat veel verder dan je je realiseert.

In november hebben we met de hulp van de inleiding van een van ons, Oeganda nader bekeken.....

Leonore

Kring 60-70

In het afgelopen jaar 2022 zijn er bijna elke maand activiteiten georganiseerd binnen de kring. Hierbij hebben we elkaar in wisselende samenstellingen ontmoet en lief en leed gedeeld. De kring is uitgebreid met Alexandra en nu tellen we 11 leden.

We zijn in januari digitaal gestart om te overleggen over de toekomst van de VVAO waarbij de conclusie was dat we allemaal graag samen verder wilden. De bijeenkomsten daarna waren allemaal fysieke ontmoetingen met al dan niet gepaste afstand: samen eten en naar de film, Jugendstil wandeling door Zutphen o.l.v. Henriette, gesproken over het leven n.a.v. de favoriete stoel, een kunstwandeling in Hummelo met toelichting van Alexandra, fietstocht naar Mientje in Empe, zomerzwemmen bij Silvia, herfstbijeenkomst bij Mirjam en verschillende filmbezoeken al dan niet met diner vooraf.

Het was een goed jaar en we zijn blij dat Mientje, langzaam maar zeker, weer herstelt.

Hieronder 2 foto's :

Zomerzwemmen in de avondzon op een warme zomeravond in augustus.
Jacquelines favoriete stoel uit Portugal, waaruit je heerlijk wiegend de wereld kunt aanschouwen.

Trudy

Nederlandse literatuurkring

De Nederlandse literatuurkring heeft op dit moment 14 leden, en in 2023 zelfs 15 leden. De eerste bijeenkomst van 2022 hebben we nog via Zoom gedaan, daarna konden de bijeenkomsten weer in een huiskamer, dat vonden we allemaal heel plezierig. Ondanks de beperkingen hebben we toch de volgende boeken met elkaar besproken:

- Nescio: De titaantjes
- Philippe Claudel: Archipel van de hond
- Lale Gül: Ik ga leven
- Annejet van de Zijl: Fortuna's Kinderen
- Harry Mulisch: Het stenen bruidsbed
- Robbert Welagen: Raam, sleutel
- Anna Enquist: Sloop

Daarnaast hebben we op een mooie zondagmiddag in juli een gedichtenbijeenkomst gehouden met als thema "Hoop", en daarnaast genoten van het mooie weer, een prachtige tuin en het eten dat door iedereen was meegebracht.

De bijeenkomsten worden goed bezocht en er is steeds veel uitwisseling van meningen over het boek. Soms zijn we het met elkaar eens en een andere keer zijn de meningen verdeeld. Dat maakt deze kring interessant.

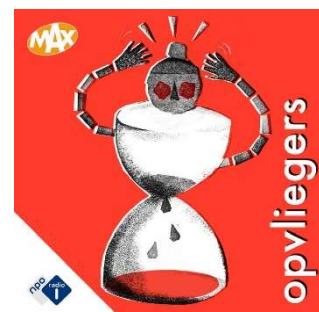
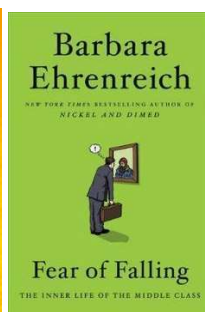
Joke

Kring Vrouw en Werk

Het afgelopen jaar hebben we, na een online start, gelukkig weer een aantal keer bij elkaar kunnen zitten om over uiteenlopende onderwerpen te praten:

- Kansenongelijkheid, n.a.v. het boek "de 7 vinkjes" en wat dat betekent voor ons (werkende, hoogopgeleide vrouwen) – wat hebben we zelf ervaren en wat kunnen we bijdragen.
- De overgang in je relatie tot je werk. Belangrijkste les: praat er over en realiseer je dat heel veel vrouwen op één of anders manier echt hinder ondervinden van de symptomen van de overgang, ook tijdens hun werk. Bespreekbaar maken, accepteren dat het er is, kan al helpen.
- Zakelijk zelfvertrouwen bij vrouwen n.a.v. publicaties van Jikkie Has en Vreneli Stadelmaier. Ook tijdens deze bijeenkomst zijn veel ervaringen uitgewisseld.
- In gesprek over "the fear of falling", n.a.v. een artikel in de Volkskrant. Dit leidde tot een zeer waardevolle maar soms ook pittige discussie die vraagt om een vervolg...

<https://www.volkskrant.nl/nieuws-achtergrond/de-vrouw-die-de-angst-om-te-vallen-van-de-middenklasse-als-eerste-verklaarde~b7c5aff1>

Naast uitwisseling van ervaringen m.b.t. vrouw en werk, en discussie over bovenstaande onderwerpen hebben we ook nagedacht over de besteding van €1.000 vanuit het bestuur. Berteke en Esther hebben dit opgepakt. In samenspraak met de kringleden is er besloten in ieder geval een bestemming te kiezen gericht op jonge vrouwen in de eigen regio. Stimuleren van kansen en liefst ook met mogelijkheid zelf iets bij te dragen werden als wens uitgesproken. Er zijn wat gesprekken gevoerd met o.a. Perspectief, wordt vervolgd.

Esther

Kring VOV

Halverwege het jaar is de kring VOV helaas opgeheven. Er waren verschillende redenen die hieraan hebben bijgedragen. Denk aan bv verandering in de thuissituatie, gezondheid, ontbrekende energie en de lange covid tijd waarin men elkaar niet in levende lijve kon ontmoeten zijn enkele daarvan.

De VOV heeft een lange geschiedenis waarin de leden ondanks of juist dankzij hun verschillen zo lang inhoud hebben gegeven aan heel waardevolle bijeenkomsten waaraan zij goede herinneringen overhouden.